

Strategie podpory a vzdělávání žáků se SPU

Kde a jak se mohou žáci se SPU vzdělávat?

- Podpora žáka v rámci heterogenní třídy – PO 1. stupně + další dle doporučení
- Skupiny individuální podpory na základních školách – pro vybrané předměty
- Třídy, školy zřízené na základě odst. 9, §16, Školského zákona 561/2004 Sb.
- Individuální a skupinová podpora v pedagogicko-psychologické poradně

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

Vymezuje

- Klíčové kompetence (7)
- Vzdělávací oblasti (10)
- Průřezová témata (6)

Část D

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními se ve svých potřebách liší
- Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně = PLPP
- Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od 2. stupně = IVP

Úpravy vzdělávání zahrnují (obecně)

- Principy individualizace a diferenciacce
- Využití speciálně pedagogické a pedagogické intervence
  - **Speciálně pedagogická intervence** = zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.
  - **Pedagogická intervence** = vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- Zabezpečit všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- V odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- Pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- Při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost

- Při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- Formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- Spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);

Úprava obsahu vzdělávání u žáků se SPU - obecně

- Obsah vzdělávání žáků s SPU se nijak výrazně **neliší** od obsahů majority
- **Nezbytný** kvalifikovaný personál, vhodné podmínky vzdělávání, spolupráce s poradenským centrem
- **Kompetence k učení a řešení problémů** ovlivněny
  - Podporovat koncentraci, „potlačovat“ hyperaktivitu, impulzivitu a nežádoucí projevy
- **SPU = podávané výkony neodpovídají rozumové úrovni**

- **Dvojitá výjimečnost**

Jaké obecné zásady vás napadají?

ŠVP je upraveno dle potřeb žáků

- Úprava rozsahu učiva a odpovídající snížení nároků na školní výkon
- Možnost zřízení speciálních vyučovacích hodin
- Zavedení speciálně-pedagogické/ pedagogické intervence
- Současně je uvedeno, jaké kompenzační pomůcky, speciální učebnice, apod. budou použity
- Vyšší časové dotace
- Úprava očekávaných výstupů – reálné a splnitelné
- Možnost využití asistenta pedagoga
- Úprava forem hodnocení

Organizace výuky

Pro podporu žákovy práce se doporučuje:

A. Upevnění a modifikace pravidel a struktury vyučovací hodiny (střídání forem a činností během výuky),

B. Změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy

Diferenciace a individualizace výuky

Diferenciace

- Členění žáků při školním vzdělávání do skupin podle jejich vnitřního potenciálu, výkonové

úrovně, specifických potřeb, zájmů apod.,

Individualizace

- Způsob diferenciaci výuky, při níž se zachovávají heterogenní třídy žáků jako základní sociální jednotka a provádí se diferenciaci vnitřní, obsahová i metodická, respektující individuální zvláštnosti žáků. (Průcha a kol., 2009, s. 101)
- Lze tedy říci, že individualizace je extrémní diferenciaci, při níž se počítá se specifícností každého žáka, a spočívá v úpravě optimálních podmínek pro jeho učení a rozvoj.

Hodnocení

- Motivační aspekt!
- Formativní hodnocení

Hodnocení u žáků se SPU (reid,2006)

- Hodnotit práci, kterou žák stihne vykonat, do hodnocení by se neměly promítnout nevyřešené úlohy související s výkyvy pozornosti;
- Obsáhlé písemné práce by měl mít žák možnost psát rozložené ve více hodinách;
- Respektování specifických chyb

Výuka cizího jazyka u žáků se specifickými poruchami učení

Ne vždy má žák s SPU obtíže při osvojování cizího jazyka

Výběr jazyka je individuální

- Němčina problematické členy podstatných jmen, složená slova
- V angličtině zvuková a grafická stránka jazyka

Při rozhodování o volbě cizího jazyka u žáků s SPU je důležitý:

- Typ dyslexie
  - Levohemisférová (čtou s porozuměním, domýšlejí text) – lepší v angličtině
  - Pravochemisférová (slabikují, přesné čtení) – lepší v němčině
- Zájem o výuku (práce na PC – hry – pozitivně ovlivňují zájem)
- Osobnost učitele (metodická zdatnost, přístup k výuce)
- Bydliště (příhraniční oblasti – němčina)
- Využití znalostí rodičů (nemusí být vždy přínosné)

Literatura

BARTOŇOVÁ, Miroslava. *Specifické poruchy učení : text k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 237 s. ISBN 9788073152321.

ZELINKOVÁ, O. *Poruchy učení*. Praha: Portál, 2015.